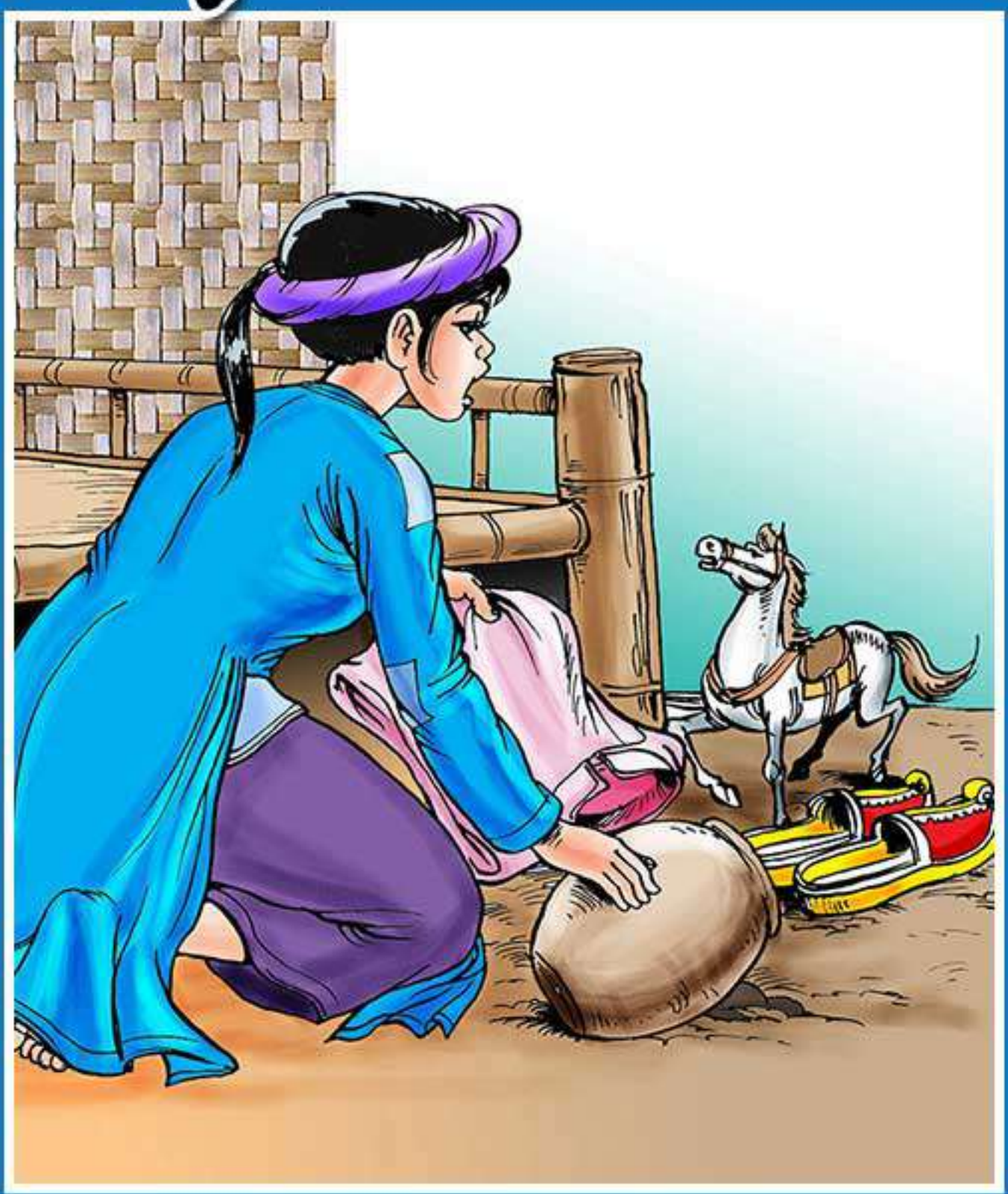
Truyện Cổ Nước Nam

Chuyện Tấm Cám

Tranh và lời: HÙNG LÂN

Ngày xưa có một cô gái xinh đẹp, hiền hậu tên là Tấm.
Vì mẹ mất sớm nên cha cô tục huyền với một người đàn bà khác. Rồi sau đó cha cô cũng qua đời nốt.
Tấm đành phải ở với bà dì ghẻ. Bà này cũng có một cô con gái trạc bằng tuổi nàng tên là Cám.
Ngày ngày Tấm phải đảm đương hết mọi công việc nặng nhọc trong nhà, kể cả việc lùa trâu ra đồng ăn cỏ.
Trong lúc đó thì Cám được mẹ nuông chiều không phải làm gì, suốt ngày chỉ biết ăn uống rồi đi rong chơi.

Một hôm bà dì ghẻ gọi cả Tấm và Cám vào rồi bảo:
- Hôm nay hai đứa ra ao bắt cá bắt tép, đứa nào được nhiều thì sẽ được thưởng, còn đứa nào lười biếng sẽ bị ăn đòn đấy, nghe chưa?
Tấm nghe lời dì, ra ao mải mê bắt cá, không dám nghỉ ngơi.
Còn Cám thì vốn lười biếng lại ỷ vào tình thương của mẹ, nên đuổi bướm hái hoa chán rồi lăn ra ngủ.
Đến chiều Tấm vui vẻ bảo Cám:
- Chị bắt cá đầy giỏ rồi, mình về thôi Cám!

Cám nhìn vào cái giỏ trống không của mình, lòng thầm nghĩ:
- Chẳng có con nào, thế nào mẹ cũng mắng. Ta phải tìm cách cướp cá tép của Tấm mới được.
Nghĩ vậy, Cám liền nói với Tấm:
- Chị Tấm ơi! Đầu chị đầy bùn trông xấu lắm! Chị xuống gội đầu cho sạch rồi về cũng không muộn!
Tấm nghe Cám nói thì tin lời ngay, bỏ giỏ xuống, lội ra chỗ nước trong gội đầu, không một mảy may nghi ngờ.
Cám liền trút hết cá của Tấm vào giỏ của mình và vội vàng bỏ về trước.

Khi trở lên bờ, Tấm thấy giỏ cá của mình lăn lóc bên cạnh bờ ao thì khóc sướt mướt vì nghĩ đến trận đòn hôm nay.
Đúng lúc đó thì ông Bụt hiện ra nói với Tấm:
- Con đừng khóc nữa! Hãy xem trong giỏ còn con cá nào không? Ông sẽ tìm cách giúp cho.
Tấm ngưng khóc tìm trong giỏ và đáp:
- Thưa ông, còn sót lại một con cá bống nhỏ ạ!
Ông tiên cười vuốt râu nói:
- Vậy con hãy đem con cá bống đó về thả xuống giếng đi. Ta sẽ dạy cho con câu này để gọi nó lên ăn cơm. Sau này nó sẽ giúp con.

Tấm nghe lời ông Bụt, ngày ngày để dành cơm đem đến rồi gọi:
- Bống bống bang bang, lên ăn cơm vàng cơm bạc nhà ta. Chớ ăn cơm hẩm cháo hoa nhà người.
Bà mẹ ghẻ và cô Cám nghi ngờ nên bà bảo Cám:
- Con rình xem nó làm gì mà ngày nào cũng thậm thụt ngoài giếng hoài vậy?
Cám nghe lời mẹ, theo dõi Tấm và biết được sự việc liền nói với mẹ. Qua hôm sau, bà mẹ sai Tấm lùa trâu đi vào núi ăn cỏ. Ở nhà, mẹ con Cám bắt chước Tấm gọi cá lên cho ăn rồi vớt lấy cá đem vào bếp làm thịt.

Chiều Tấm về gọi cá lên cho ăn, gọi mãi không thấy cá đâu, mà chỉ thấy một cục máu nổi lên, nàng sợ hãi bật khóc:

- Trời ơi! Cá bống mất rồi, hu hu...

Bụt lại hiện ra hỏi vì sao, Tấm đáp:

- Dạ thưa ông, người ta bắt mất bống của con rồi!

- Thôi, hãy về nhặt xương của nó bỏ vào lọ, đem chôn ở chân giường, sau này con sẽ cần đến nó!

Tấm nghe lời vào nhà tìm, nhưng nàng chẳng thấy mảnh xương nào cả. Chợt một con gà trống chạy lại nói:

- Cục ta cục tác, cho ta nắm thóc, ta móc xương cho!

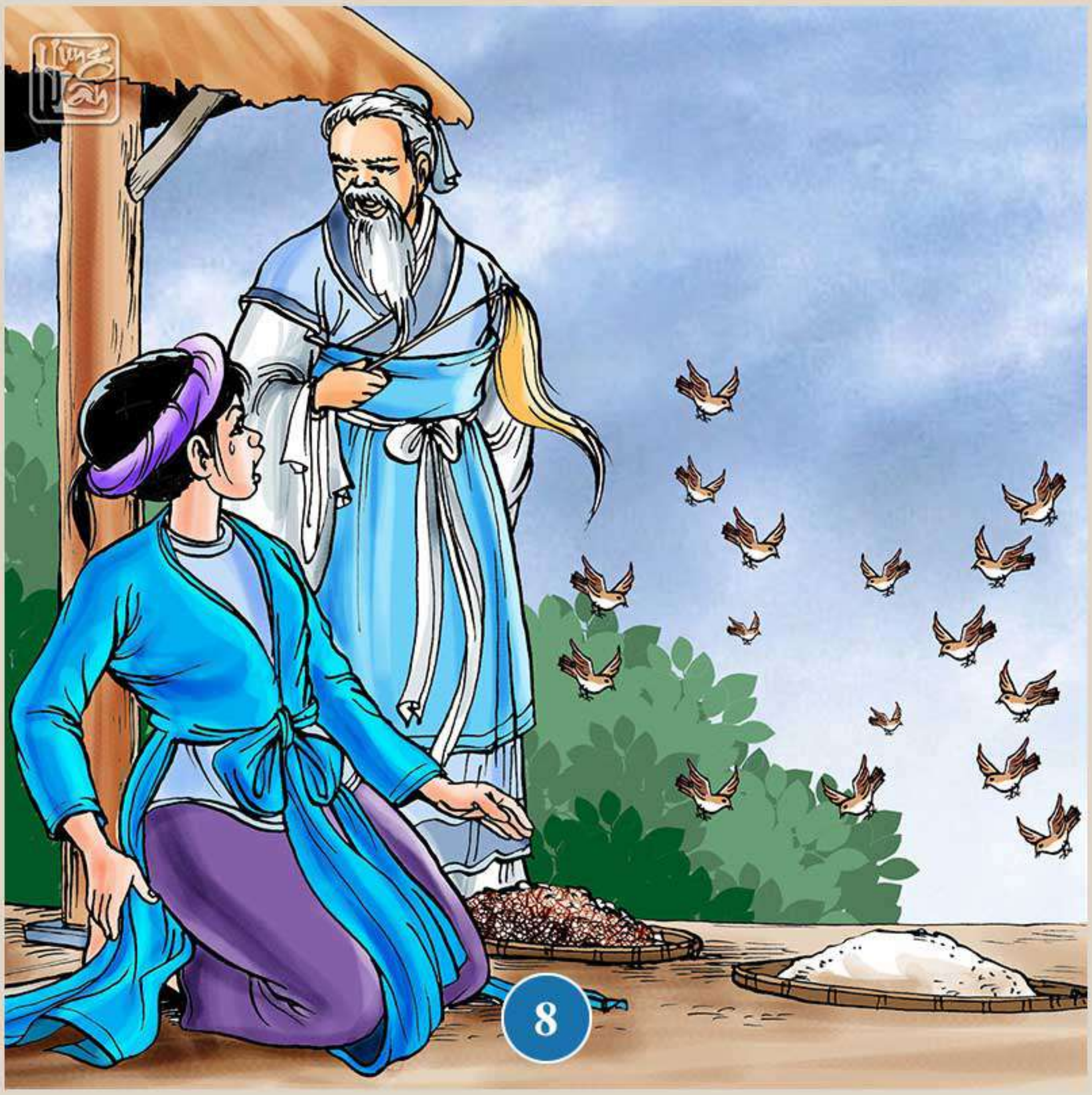

Tấm liền cho nó một nắm thóc, tức thì nó bươi trong đống tro văng ra xương cá. Nàng đem chôn đúng chỗ ông Bụt dạy.

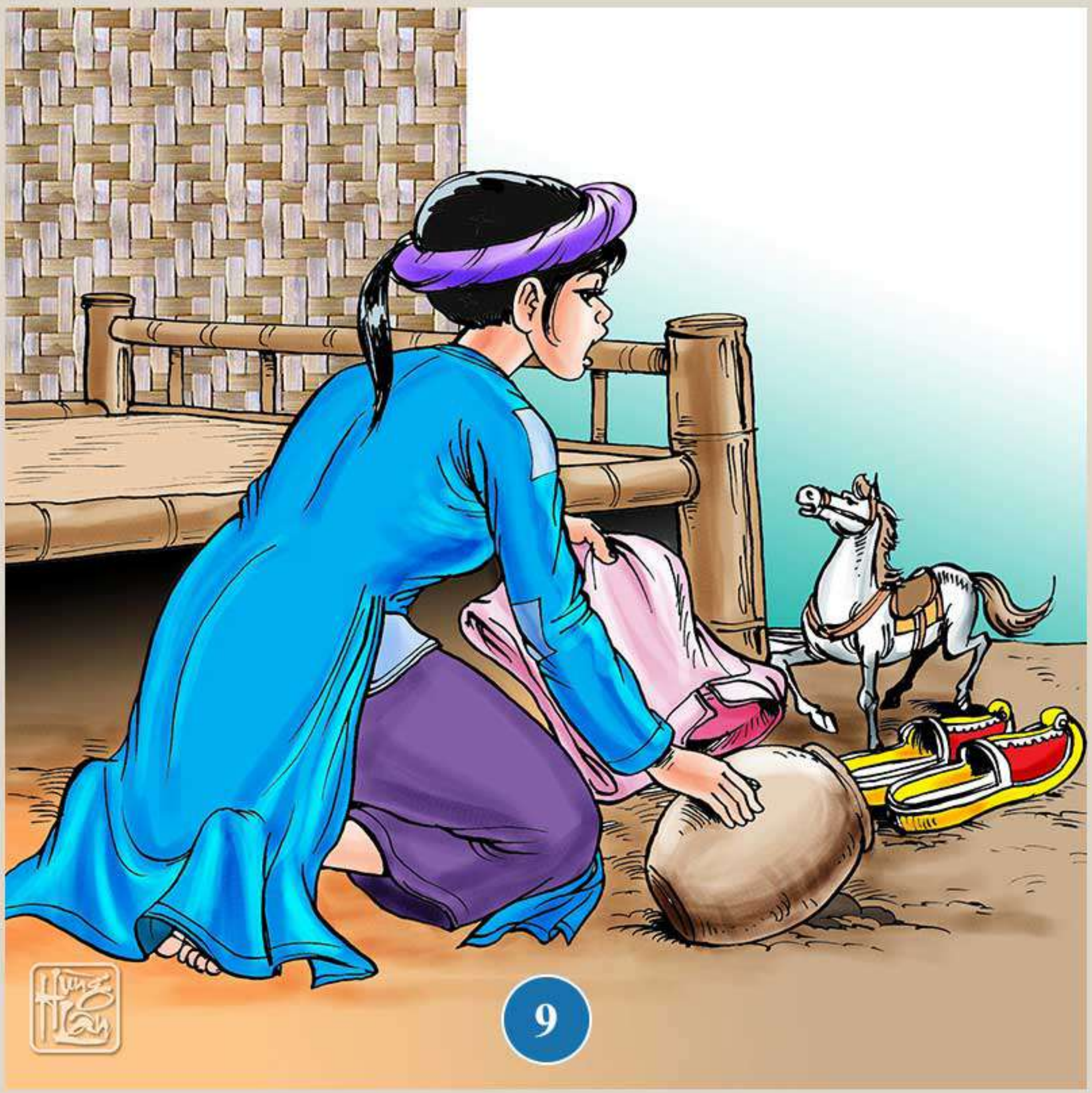
Một thời gian sau, mọi người nô nức rủ nhau đi xem hội. Mẹ con Cám cũng sửa soạn đi, bà ngại Tấm đòi đi theo liền trộn chung đậu và gạo với nhau rồi bảo Tấm:

- Muốn đi dự hội thì hãy nhặt hết đậu trộn trong gạo chia ra làm hai phần rồi mới được đi nghe chưa?

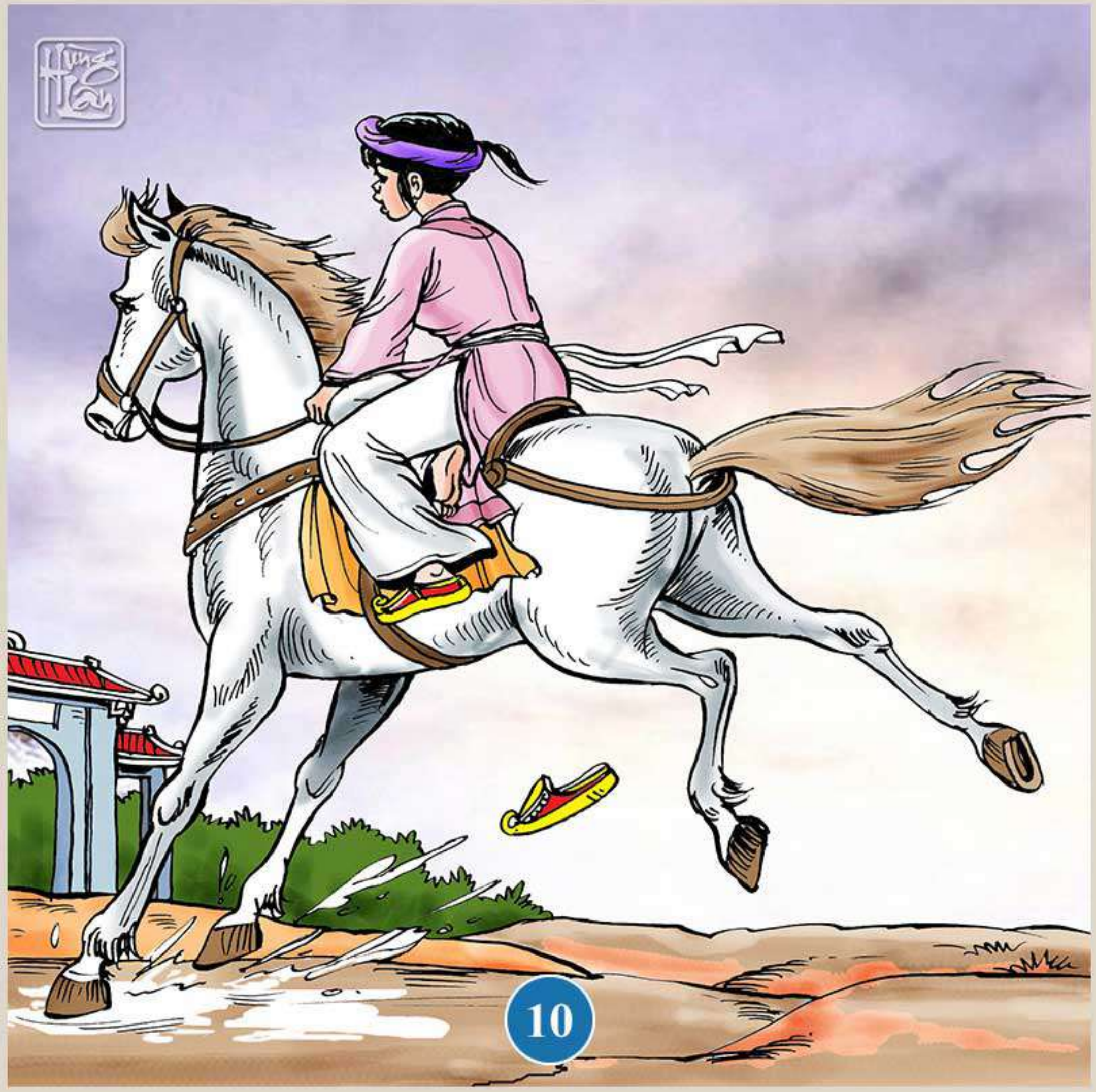
Tấm cầm nia gạo trộn đậu mà rơi nước mắt nhìn theo hai mẹ con Cám đang hí hửng đi hội.

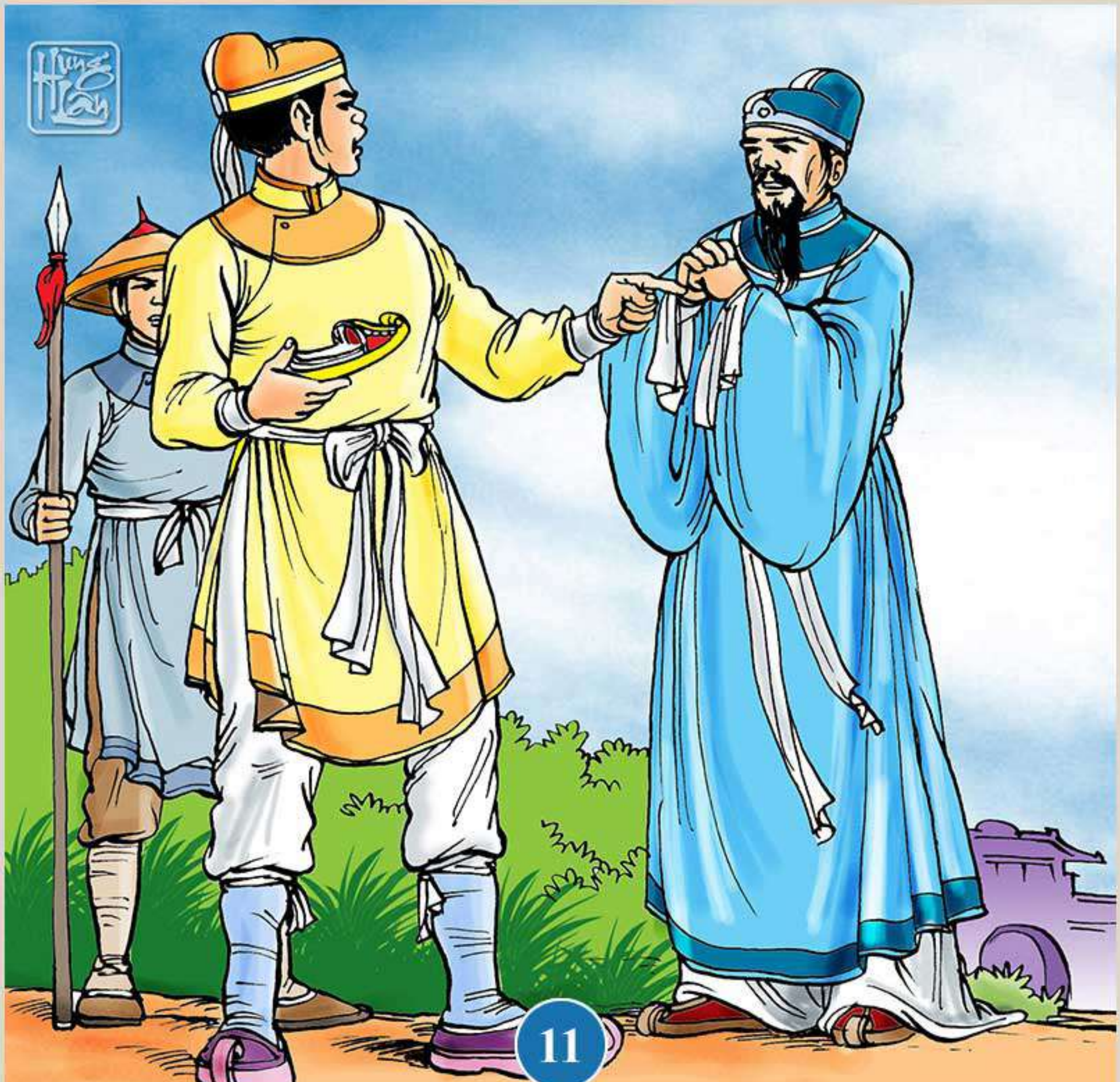
Nàng chỉ biết than thở:
- Ôi! Sao mình lại khổ thế này? Hu hu...
Nghe vậy, Bụt lại hiện ra:
- Ta biết con thích đi dự hội nên đến giúp đây! Con hãy đặt nia gạo ra sân ta sẽ cho bầy chim xuống nhặt cho.
Tấm liền làm theo lời ông Bụt và gọi:
- Chim sẻ ơi! mau xuống giúp ta!
Một đàn chim sẻ từ trời cao kéo xuống nhanh nhẹn nhặt đậu và gạo giúp nàng. Trong chốc lát gạo và đậu đã được tách riêng ra hai bên gọn gàng.

Ông Bụt lại nói với Tấm:
- Bây giờ con hãy đào lọ chôn xương cá lên! Con sẽ tìm được những thứ mà con mong ước!
Tấm vội làm theo lời của Bụt, đào chiếc lọ lên và nàng thấy có nhiều thứ quý giá ở bên trong. Nàng vô cùng ngạc nhiên và vui mừng bảo:
- Ôi... Áo đẹp quá! lại có cả đôi hài nhung dễ thương này nữa!
Tấm vừa cầm áo ra khỏi lọ, thì một con ngựa bé tí cũng chui ra.
- Ôi! Lại có cả ngựa! Nhưng sao nó bé xíu thế nhỉ? Làm sao cháu đi được?

Tấm vừa dứt lời thì con ngựa đã biến thành một con ngựa trắng, to lớn khỏe mạnh với các bộ yên cương rất đẹp.
Tấm liền tắm rửa, thay áo quần và đi hài vào. Tất cả mọi thứ đều vừa vặn y như là của nàng.
Sau đó Tấm lên ngựa, con thần mã lao đi vun vút, chẳng mấy chốc đã đến kinh đô. Nhưng khi phóng qua một vũng nước, Tấm đánh rơi một chiếc giày xuống nước mà không kịp nhặt.
Khi ngựa dừng lại ở đám hội, Tấm lấy khăn gói chiếc giày còn lại rồi chen vào trong đám người dự lễ.

Lúc ấy đoàn tùy tùng đưa nhà vua cũng vừa đến. Con voi vua ngự không chịu đi qua vũng nước, nhà vua ngạc nhiên hỏi:

- Lạ nhỉ! Sao đến đây nó không chịu đi nữa? Các khanh tìm xem quanh đây có điều gì lạ không?

Quân lính sục sạo mọi ngõ ngách và tìm ra chiếc hài nhỏ dâng lên vua. Nhà vua nhìn chiếc hài nghĩ:

- Chủ nhân của chiếc hài nhỏ xíu này chắc chắn phải là một trang tuyệt sắc có đôi chân thon nhỏ lạ thường.

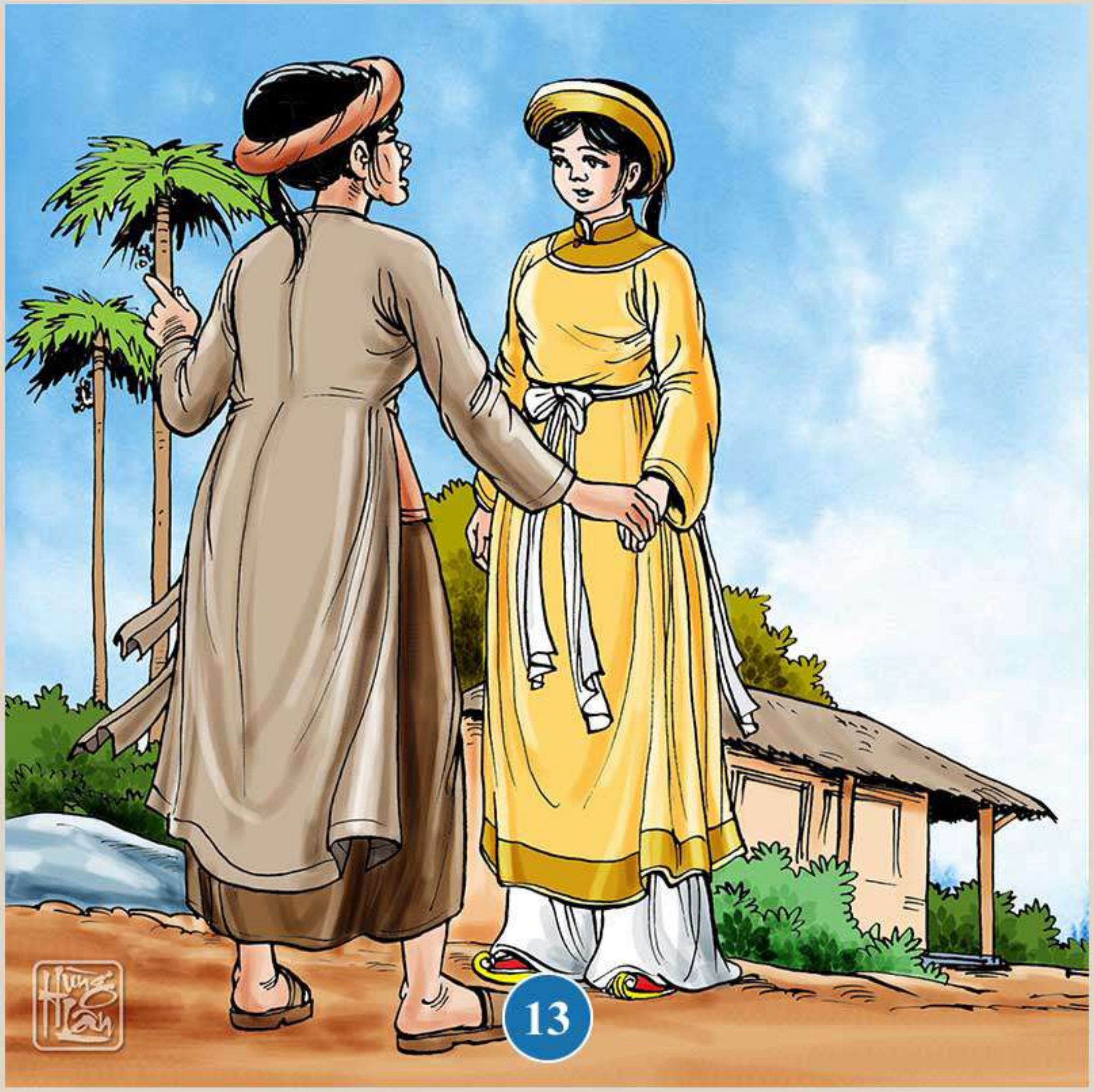
Lập tức vua hạ lệnh rao mời tất cả đám đàn bà con gái dự hội đến ướm thử, hễ ai đi vừa chiếc hài thì vua sẽ lấy làm vợ.

Lệnh vừa được truyền ra, các cô gái vô cùng nao nức. Ai cũng mong mình được thử hài trước. Dĩ nhiên mẹ con của Cám cũng chen chân vào có mặt để thử cùng các cô gái khác, nhưng chẳng có người nào mang vừa.

Đến khi Tấm đặt chân vào hài thì vừa vặn như in. Nàng mở khăn lấy luôn chiếc thứ hai đi vào. Hai chiếc giống nhau như đúc. Bọn lính hầu hò reo vui mừng.

Lập tức, vua sai đoàn thị nữ rước nàng vào cung để tấn phong làm Hoàng hậu. Tấm bước lên kiệu trước con mắt ngạc nhiên và hằn học tức tối của mẹ con Cám.

Tuy sống sung sướng trong hoàng cung, nhưng Tấm vẫn không quên ngày giỗ cha nên xin vua về thăm nhà.

Nhìn thấy gương mặt Tấm rạng ngời, quần áo võng lọng cao sang. Mẹ con Cám ganh tỵ vô cùng, bà ta nói với Cám:

- Mẹ sẽ tìm cách cho con thế vào ngôi hoàng hậu thay cho nó. Con hãy tin vào mẹ!

Bà giả vờ vui vẻ, ân cần nói với Tấm:

- Cha con lúc sinh thời rất thích ăn trầu, nhưng hôm nay mẹ mua mà chợ không có cau. Trước đây con quen trèo cau, nay con hãy trèo lên hái lấy một buồng để cúng cho cha con vui lòng.

Tấm rất thương cha nên đồng ý ngay, nàng thay áo quần leo lên cây cau. Đợi cho nàng trèo đến ngọn, bà dì ghẻ vội lấy rựa chặt gốc cây cau.

Tấm thấy cây rung chuyển quá thì hốt hoảng hỏi vọng xuống:

- Dì ơi, dì làm gì dưới gốc cây thế?

- Gốc cây lắm kiến, dì đuổi chúng đi cho nó khỏi lên đốt con.

Tấm chưa kịp hái lấy buồng cau thì cây đã đổ, ngã lộn cổ xuống ao chết ngay. Mụ dì ghẻ liền lấy áo quần của Tấm cho Cám mặc rồi đưa vào cung, nói dối với Vua là Tấm bị chết đuối, đưa em vào thay thế cho chị.

Vua nghe nói trong bụng buồn vô cùng, song vì thương Tấm nên đành phải cho Cám vào cung.

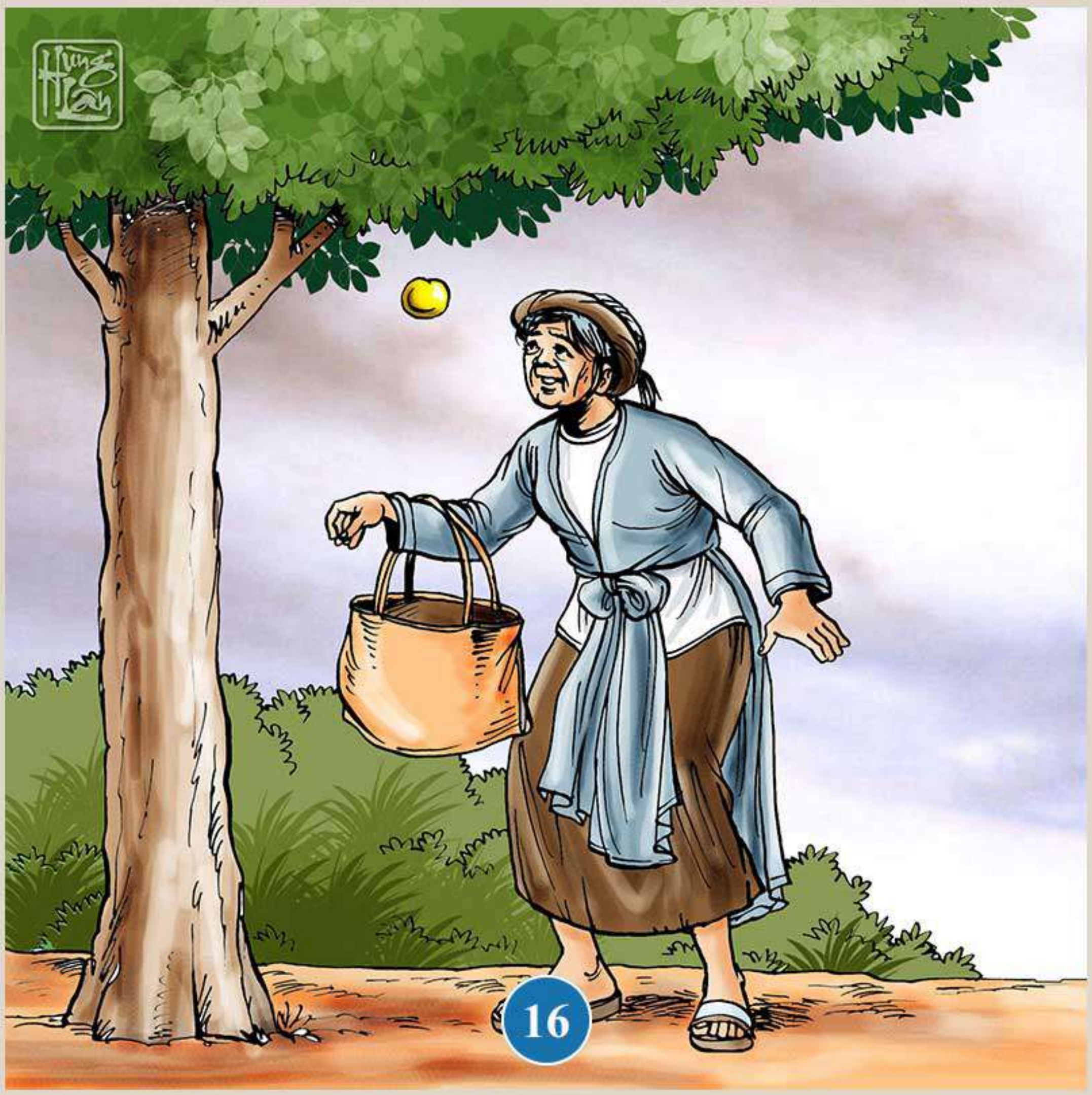
Một hôm, Cám đang phơi áo nhà vua thì có con chim Vàng Anh bay đến hót:

- *Phơi áo chồng tao, phơi lao, phơi sào. Chớ phơi hàng rào rách áo chồng tao.*

Nhà vua đang nhớ Tấm, vừa đi đến nghe tiếng chim hót liền bảo:

- *Vàng Ảnh Vàng Anh! Có phải vợ anh! Chui vào tay áo!*

Lạ lùng thay, chim lập tức bay vào tay áo nhà vua. Từ đó nhà vua mê mãi chơi với chim, không đoái hoài gì đến Cám.

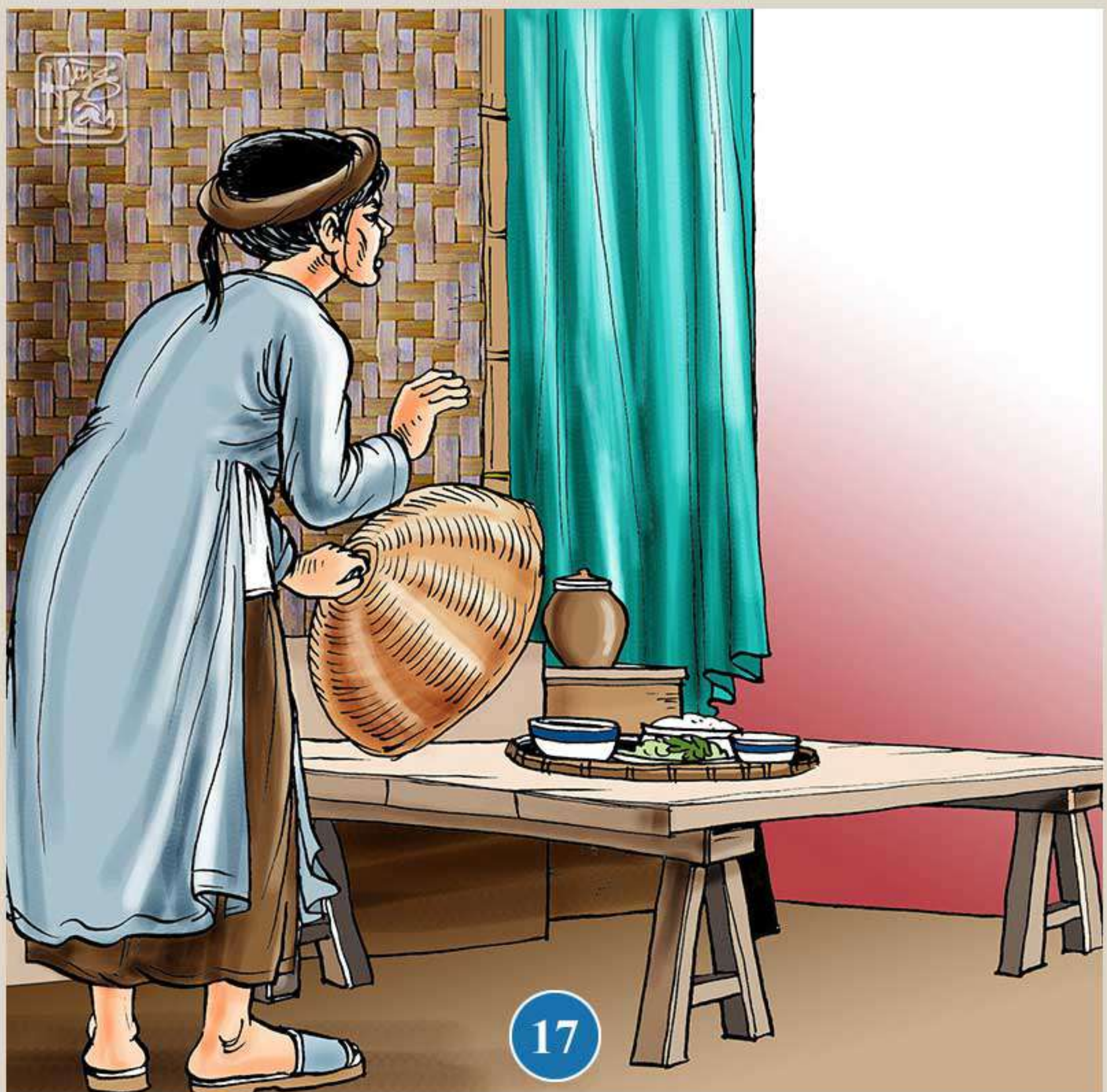

Cám tức lắm về nhà méc với mẹ, bà mẹ xúi Cám tìm bắt và giết chim, ném lông ra sau vườn. Chỗ ấy liền mọc lên một cây xoan, mỗi khi nhà vua đi đến, cây xoan cúi mình xuống xòe tàn che bóng cho vua.

Cám căm tức lắm, liền sai quân đốn cây xoan ấy làm khung cửi rồi đốt đi, rắc tro ra ngoài thành. Chỗ ấy lại mọc lên một cây thị, đến mùa chỉ đậu có một quả.

Hôm nọ có bà lão bán hàng nước ở gần đó đi ngang qua, thấy quả thị thơm quá, liền giơ bị ra và nói lẩm bẩm:

- *Thị ơi thị hỡi, rụng vô bị bà, bà đem bà ngửi, chứ bà không ăn.*

Bà lão vừa dứt lời thì quả thị rụng ngay xuống đúng vào bị. Bà nâng niu đem về nhà, cất trong buồng, thỉnh thoảng lại vào ngắm nghía và ngửi mùi thơm. Một hôm bà lão đi bán về, ngạc nhiên khi nhìn thấy cảnh tượng trong nhà:

- Lạ nhỉ! Ai lại nấu cơm dọn sẵn cho mình thế này? Nhà cửa lại quét dọn ngăn nắp sạch sẽ nữa... Lạ quá!

Từ đó ngày nào về bà cũng thấy như vậy. Lòng vô cùng thắc mắc, bà nghĩ:

- Mình phải theo dõi xem ai lại giúp mình như thế! Chắc chắn thế nào cũng sẽ tìm ra...

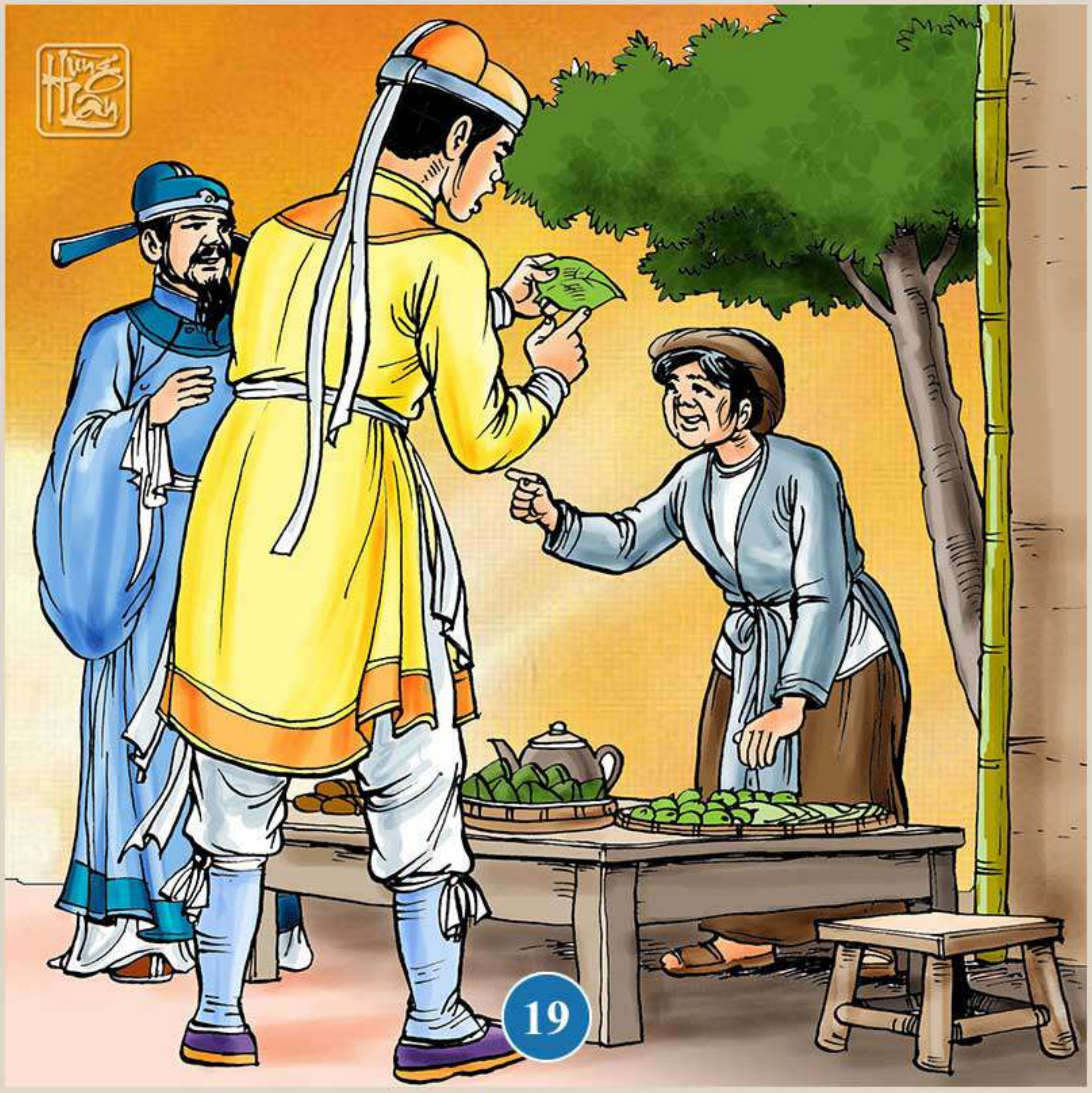
Hôm sau bà giả vờ đi bán rồi đáo trở về nhà, ngồi núp ở cửa. Bà thấy chỗ chiếc hũ đựng trái thị có một cô gái bé nhỏ chui ra, trong chớp mắt cô bé ấy hóa người lớn ra thành cô Tấm. Cô đi dọn dẹp và nấu cơm mọi thứ.

Bà lão không thể chờ hơn được nữa, tông cửa chạy vào ôm choàng lấy Tấm:

- Bà giữ được con rồi! Không được đi đâu nữa đấy!

Rồi bà vội tìm trái thị xé vụn ra, không cho Tấm ẩn vào nữa:

- Con hãy cứ ở đây với ta, và hãy xem ta như mẹ của con vậy! Một mình mẹ ở đây buồn lắm, đừng từ chối mẹ nhé!

Từ đó hai mẹ con sống với nhau rất là đầm ấm. Ngày ngày Tấm lo việc nhà và têm trầu cho bà đi bán.

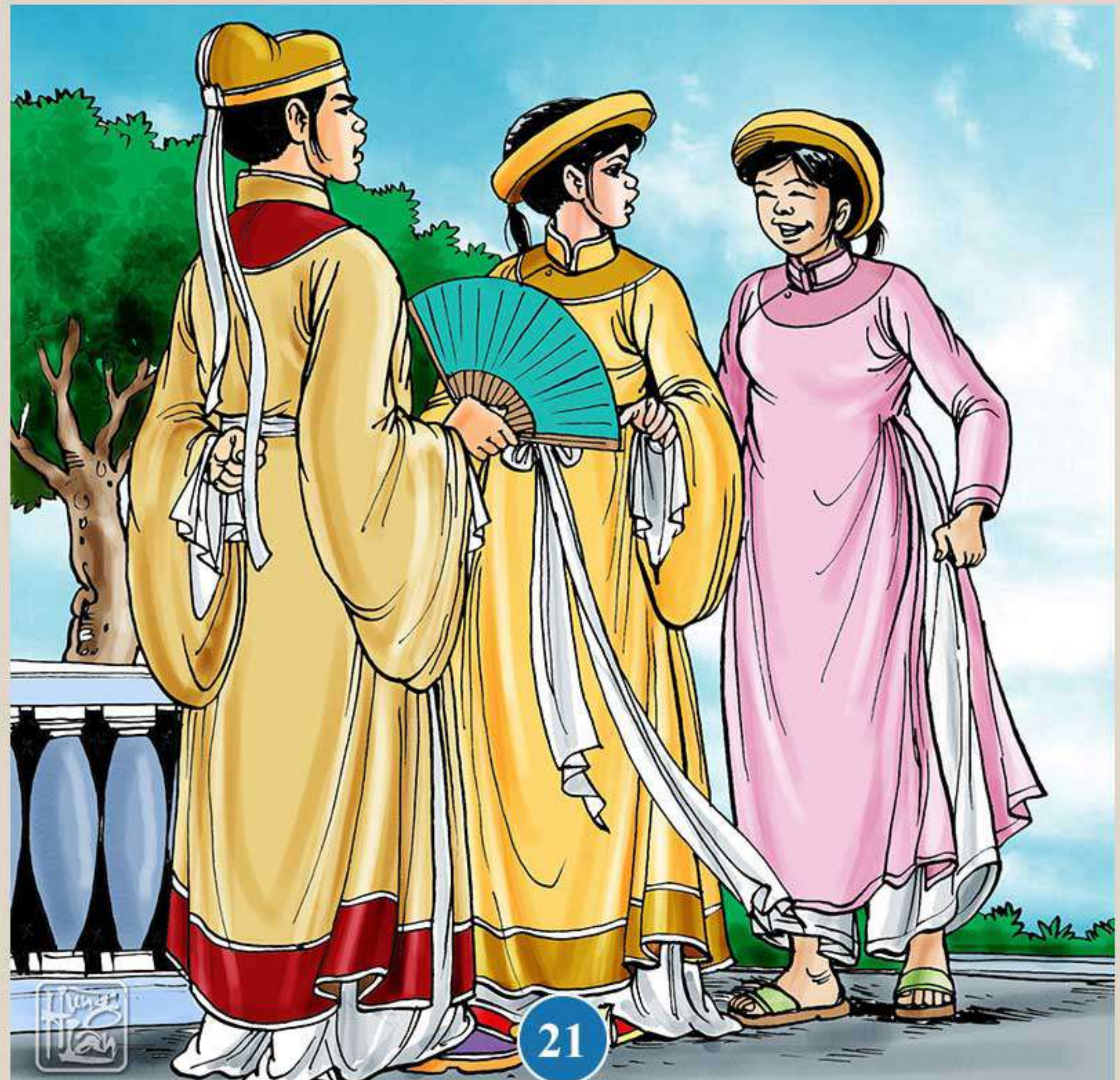
Nhà vua vì buồn quá nên thường ra ngoài cung đi dạo. Một hôm khi đi ngang qua hàng nước của bà, nhà vua dừng lại nói với đoàn tùy tùng:

- Ta vào đây uống chén chè xanh cho mát đã!

Khi dâng nước xong, bà lão vội đem trầu dâng vua. Nhà vua ngạc nhiên nhìn miếng trầu têm hình cánh phượng, giống hệt như Tấm ngày xưa, nên vội hỏi:

- Trầu này ai têm mà khéo thế?

Bà lão liền thưa:
- Muôn tâu hoàng thượng, trầu này do con gái của già têm.
- Bà mau gọi con gái ra đây cho ta gặp gấp! Chỉ có vợ ta mới têm trầu khéo như thế này thôi...!
Bà lão liền quay về dẫn cô gái đến, nhà vua ngẩn ngơ kêu lên:
- Chính là nàng Tấm vợ ta đây mà! Có phải thế không? Sao lâu nay nàng bỏ ta mà đi, không một lần trở về?
Tấm cúi đầu không đáp. Nghe bà lão kể lại đầu đuôi câu chuyện, nhà vua biết đây chính là vợ mình, vui mừng ôm Tấm và đưa nàng trở về cung.

Thấy Tấm trở về xinh đẹp hơn xưa, Cám sợ hãi vội lân la làm hòa với Tấm. Cô ta hỏi:

- Chị Tấm ơi! Sao da chị trắng thế? Có cách gì chỉ cho em với!

Tấm mỉm cười độ lượng, nàng nói đùa với Cám:

- À nhờ chị tắm bằng nước sôi đấy!

Ngờ đâu Cám tưởng thật liền đun một chảo nước sôi để tắm. Thế là hết đời của một kẻ gian manh.

Ở trong cung, Cám bị rất nhiều người oán ghét vì thói kênh kiệu của cô ta, họ bàn nhau đem xác Cám làm mắm rồi bỏ vào chĩnh gửi về biếu bà mẹ độc ác, bảo rằng đây là quà của Cám gửi tặng.

Bà mẹ tưởng thật, ngày nào cũng đem mắm ra ăn rồi khen:
- Thiệt là ngon, con mình làm mắm khéo quá!
Bỗng lúc đó có một con quạ nghe mùi người chết từ đâu bay đến kêu lên rằng:
- *Ngon ngỏn ngòn ngon, mẹ ăn thịt con, có còn xin miếng!*
Mụ ta giận dữ, đuổi quạ đi, nhưng khi nhìn vào chĩnh mắm thấy đầu con mình thì không còn hồn vía chi nữa, lăn đùng ra chết, thật đáng đời một kẻ gian tham và ác độc...